

Svatbine navade stajerskih Slovencev
okoli Laškega.

326/357

Če se želi kdo oženiti, se poda najprej sam, ali s kakim gospodskim
možem, ki je očidel, potem za starševino, s hito izvoljen neveste.
Parnikari, da bi jo kaj od kraja odda, zakaj sta prišla; dolgo se
pogovarjajo o raznih drugih rečeh in potem šele poprsata,
ali si se dobilo vleklo v zahau, in ali si čuvela kakor „ženine“ in
„staršina“ priti „na ogled“. Če nevestin oče privolijo, pride
ženine s svojim naprednikom starševino za nede dni pozneje
„na ogled, da se nekoliko spoznajo“. Pogovorijo se, koliko že-
nine kaj gletta, koliko dote (piterne) do neveste dobila, in
kaj bo s svojimi starši prišla k ženinu „na ogled“. Po tem ogle-
du se le odločijo, ali bo kaj iz ženine ali nič, in kdaj pride-
jo „pisma“ delat. Je li piterne pisma narejano, in če je, ka-
kva postala dovolila zahau, prideta očeta, ženine in nevesta z do-
ma pričamur k gospodu župniku nevestine čare k garolki, dajo
navsklic in se gmenijo, kdaj do poroka. Očidel je poroka s por-
deljem župnika, ob ednejstih po odločeni sv. mase, malo kdaj
s nedajo po sv. opravihu ali po odločeni; (o torek ali sredo, pre-
vijo, da besiči in konjiderci k poroki gredo).

Na oči pred poroko se v hiši ženinovi snidejo sva nečeri:
staršina, tovarš („Bräutigam“), povabljeni svati in godci. Pri
nečeri ostane staršina in nagovori ženina najlepše, ko more in zna,
da naj dobro preuči, da nicojino noč mora slovo dati seditu-
mu stemu, svojim poprednikom (sedajšim) tovarišem in navadom
i. t. d. Potem napije z mavičko za dobro slovo v novem stemu,
godci po stajarsko zagodejo, in vsi ga pijo, kolikor ga morejo.
Kavci kaj enakega se gadi v hišo nevestini, kavci rjeu starš-
ina, od nje povabljeni svati, njena „vojarna“ in „družica“
(nemškutarji pravijo: „Krautzugflora“) na nečeri pridejo,
dand da gredo ni.

Drugó jutro na vsi gospodj dobijo svati kaj toplega k zaj-
teku: june, govejega mesa, klobas, kruha in vina; na zadnje se
ščitjanjeva namizo prineso, in starševino začeta nevesto
ženina in neveste se poslavljati starševu, flakti in vsim do-
maćim ljudem; vsi si jokaje loka podajajo. Ženinoo starši-
na v zame pod plajš (plajše imajo vsi moški, aholavno si dila
poroka k kisu**), en dohal vina in eno kupico; godci, naprej
gledajo, pa zagodejo „marš“; ženine in staršina se modro od-
žita, tovarš pa in svati žanjina ukajom in streljajo. Če je
može se dožiti, se peljejo, godci na lojsthem, lepo s sine-
rečene šinčarom vozu. Vsi konji imajo pisalce na kramah.
Starši in drugi domaći ljudje vsi doma ostanejo. Sedar pa
mora oče, če morebiti ženine ali nevesta se nista odletih, pri

** Ta navada
je tudi na v
Rozu na Koroš-
kem.

*
*

42
89

poločkanji ga pričo bitti, tako ne gje s soati pred v celko, tudi ne
svatovsko obleko, tuvoč zavije jo ravn po drugemu poti v osednji
obleki, kakol da bi šel na kako delo.

Prinevesti.

Kedat pridejo do nevestine hiše, so vrata zaperte in vse je v hiši
ticho. Nevesta, rojarna, družica in še kakha stara, kakol mogoč,
gerda babo, so skrite v kakem kotu ali v druginpi.

Staršina ženino (kateroga sou za naprej je poroga in me-
novat, nevestinega pa drugoga) poterka na zaperte vrata rekoč:
"Kralju bodi Jezus Kristus!" "Dobro jutro, oča hišni gospodar" - kotu
je vse ticho. Prvi staršina dalej govori: "Kaj pa da mi glasie
ni? Podnega odgovora na moj posteno, keršansko pozdravje?
Ali rimate čaka, se z namu pogovarjate? Ali suvritogar v hiši?
Morebiti bolom, pravem in jimeom polagate? Ali souje stigl-
jate? Ali quoj kidate? - Gle to zdaj na strani pustite, se k nam
obruite, k nam pritecite in nam le po odgovorite!" - Vdahn
se nekoliko in čaka odgovora; kel parle nobenega ni, zagodejo
godeci po stajalno, in ko nehajo, staršina drugič poterka rekoč:
"Morebiti ste pa na polju, da sejete, sejete, klate, keruo vrad-
jate? Ali na kasti žito merite za o mlin ali na prodaj? Ali o
klete rivo pretakate? Gle to zdaj na strani pustite, se k
nam obruite, k nam pritecite in nam lepo odgovorite!"
"Gopet nekoliko počaka, parouo tako gostou, kakol peronkrat;
godeci drugokrat zagodejo in staršina tretjič poterka rekoč:
"Morebiti se pa oblačite za kak dojni pot, na botino, na puroj
(kolino) ali na sheet? Morebiti ste šli h kakl pogrebinivali
seduini? - Gle to zdaj na strani pustite, se k nam obruite,
k nam pritecite in nam lepo odgovorite!" - Se ni nobenega od-
govora, kakol da bi bili vse pauerli v hiši; godeci gopet po stajal-
no zagodejo, in prvi staršina gopet poterka in dalej pravi, če
je staršina prav prebrisana glava, glo komično in z govoru
noč, poterka po dvajsetkrat, godeci ravn tolikokrat zagode-
jo, in tinajsetkrat se le pravi: "Ali imam zdaj je pravico
in privoljenje, za vašo posteno župlo (ključ) prijeti?"

Glej mu odgovori hišni gospodar sou ali pa namu-
to njega nevestini staršina od znotraj glasno: "Ja!" Prvi star-
šina se obrat poterka, in ko se zastavi: "Ker noter!" vsi soati
odkrite v hišo stopijo s poslušal prijem: "Kralju bodi Jezus Kris-
tus!" "Kaj vose?" "Ker noter!" "Ker noter!"

I. Staršina reče: "Dobro jutro, oča hišni gospodar! kaj imam z va-
mi par besedi govoriti; ali dote vi sami se z menoj pogovarjate, ali
imate morebiti svojega namestnika?"

Če hišnemu gospodarju beseda gladko ne teče, ali če
se mu govoriti ne ljubi, pokaje h. Staršina svojega na-
mestnika, k. Staršine h. I. Staršina obrne rekoč: "No,
oča staršina! Ova se pa midva pogovorila; če ste kaj žel-
jni govoriti, kolo da sou, nam sou na vašo upravino je

lepo in posteno odgovoriti."

2. Starasina: "Do, kdo ste pa? Ali imate pisno, ki je na petih
nožih zapечатeno?"

I. Starasina: "U ja! imamo ga pa! - Toda mi nismo do-
ko (prsti so prešle, toda pa je pisno). Vidi si kako se je
jo, navadno pozdravlja slovenski."

2. Starasina: "U, kaj pa sičete tukaj? Kdo ste pa? - Smate se
kajih drugih pisen, ki so od govoro?"

I. Starasina: "U kaj pada, imenuje se drugo pisno tudi!"
"Zdaj prišlo iz pod glava bolal ome in kupico, me natoče in
zlatavo napije."

2. Starasina: "Kje in prasa: "Do, ste je posteno ljudje; tako
zdelj, nam pa nedar ukrat praje, kaj tukaj sičete, kaj sičete
od nas? U kaj ste prišli sem, in kdo ste?"

I. Starasina: "Mi smo vestnari, in kjer je zdaj račun pravi
čes, ložice presajati, včud glavnik in imenitnik in groje za
nas čert; zgodli smo pa, da imate vi prav imenit, stoletu
cvetico, ktere se imenuje I. (nevestno ime), njo bi radi od vas
izprosili, in jo o nas čert I. (ime hile in oče, kjer je ženin do-
ma) presadili."

2. Starasina: "Kaj? Stoletu bojo? da bi sto let cvetela? - Tako
glavnih cvetic ni pač imamo."

I. Starasina: "Zakaj ste jo pa dalina oznanilo?"

2. Starasina: "Ja, kaj tudi vi ste čez je zgodeli? - Do, koli-
kolkrat je pa je člo gonca o boji quadi zagole, odkar je
bilo prvo oznanilo?"

Petvi Starasina mora to dobro vedeti, ako noče, da se mu
drugi posmehujejo in ga za bedaka imajo. Če je prav
povedal, drugi starasina dalej leče: "Če pa vi hočete to
glavno grojo od nas dobiti in jo o svoj čert presadite, nam
morate pa se veliko več povedati."

"Zdaj mi da koliko se in zna prav čudnih in
zvitih ngeanj; in vsi svati in godci jih pomagajo por-
venu starasinetu ngenjvati, zdaj jih naj podaru!"

I. Koliko kliso imajo nebaške lofte? - Pet; naureč
boje zapovedi.

2. Koliko gerč imajo nebaške vrata? - Pet; cerkvene za-
povedi.

3. Koliko let je zahou star? - nekoliko je mlajši, kot svet.

4. Ktera vrstinec je svoj slajša? - Peveto, risno, tabo.

5. Koliko nčnikov ima vsak katoliški kristjan? - 5 1/2. Petoro
postav in pristav ek katehizma.

6. Ktera njeva ima ro vrganov, in vsak vrgan ima svoje suf-
lično ime? - Desetero zapovedi boje.

7. Kdo je bil se nekaj, kvi mlajši, ko njegova mati? - Adam.

8. Kaj je to: 4 nože, 5 roč, dvoje človeških trupel in nedar
ena sama duša? - Dušoven na prjunci, in lesna roka z boji martu.

- 9. Kteri cesti se nobedeu ni hodil ne vozil? - Po rimski.
- 10. Kedar in kleri oel je tako vesal, da so ga oči ljudje celega sveta sledali? - Pasetovi barki.
- 11. Kterem kraljestvu ni tatar? - Dnebsthem.
- 12. Kteri svetnik o cerkvi naj več vidi? - Kteri bliz okna stoji.
- 13. Kteri svetnik je naj modrejši? - Kteri zaperte bukac o rokah ima.
- 14. Kteri svetnik je naj močnejši? - Sv. Leopold, ki cerkvo na roki nosi.
- 15. Kaj storimo prej, da nastanemo? - Slepeno se.
- 16. Ktera palica je naj čja? - Barasta.
- 17. Kteri konj gadej kuno tako dobro vidi, kot spredaj? - Lepi.
- 18. Ktera stvar je naj močnejša? - Kolj, ki svoj niso posveti nosi.
- 19. Kaj se manjka dobro izdelanemu storcu? - Dar.
- 20. Kteri dasi živi kmet, kateri ima 4 sinov, katerih se vsak drugač piše, kakor oče; kako se pišejo oče, kako sinovi? - "Dugac", i. t. d.

1. Starasina: "Do, ker ste toliko nam povedali, in vidim, da svoj "autoch" znate, vam bom pa precej, če dal rožo, katere dobite želite; pa skrbno jo presadite in pazljivo za njo skrbite, da se bo do 100 let in do sto let doživela. Kaj pa bo presadil in k koliku prišel?"

1. Starasina: "Das čisti vreden dušici pastir, gospod najinošter."
 2. Starasina: "Kemi koliko potepite, da grem po njo. - Kdaj prideš naj, poprej gredo staro babo izpa hota in reče: "Što se imame, če do ga bat, klime!"

1. Starasina: "U, je že dobra, je; ja je tudi vganemo", odgovori in da dabelo godkou, ki jo v silci objemajo, kišujejo in mnoge verstue nočije ž njo uganujajo, dokler jim ne uide.

Prvi starasina pa se začne po glavi čohati in tozovati: "Pa, moj ljubici oče Starasina! ta se mi dela tista roža, ktere mi želimo; zdej vas bom se za drugo ne prosili, za tisto žlahno rožo, ktera do z bojo pomočjo sto let cvetela."

Prosi lepeš ho mace, kupico zopet nalije, svojega terdoglavnega naprotnika hvale, oče ho gashuji, mu dobro zahvalje napiše, i. t. d., da pripelje zdej drugi starasina "vojarno" (ocidil je ta njegova zalkovska žena) in za hotarijo da presvemu starasinetu, kateremu tovarnica za ed čas žuita in jsthi ostane.

Prvi starasina je je glo glo vesel, in prav židave volje govori: "Ho, ho, ta bo pa moja! Da je je veliko žlahnija od prve; to si bom jaz za tovarnico odderjal, da pojde z mano; in s seboj pelje tisto imenitno stoletno rožo, ktere mi od vas dobite želimo; to tam ne pričó, kedar bojo naš častivredni gospod najinošter našo rožo presajali o naš vest in jo k koliku priveljivali. Jaz sem zdej že predkerbljen; vas lepo zahvalim, oče Starasina! pa se drugih žlahnih rožic prošim, saj vem, da jih imate."

Drugi starasina pripelje po dolgo obotavljanju in upiranju "družico", jo skoli in skoli od součnega izhodu proti zahodu pred "tovaršev" zadučé ter mu jo izročí.

1. Starasina: "Do, no! zahvalimo vas prav lepo, oče Starasina!"

ste pač kaj milosrdcu in dobrotljivo moj! Lepo ste nas že obdaru-
vali z glavnimi rožami, pa eden izmed nas se le noče nima,
ki je še naj bolj željen in potreben. Prepeljite nam zdaj vendar
že tudi še tisto glavno in inenitno rožo, po katero smo
novost volašč sarkaj prišli.

2. Starasina: (se čelo jezu dela zavoljo take prisilnosti): „Who!
vi ste pa že preveč nadležni in sitni; kaj takega se mi bilo slišati.
Če vam je mi zadržati vse to, kar sem vam že dal, quate se le zopet
dovim pobrati, ali greste rahlo zaigrat, če vam je ljubo: jaz
pa nimam zdaj kaj več za vas.“

1. Starasina zopet dupico nateče, mu zlatavo napije, sladko
govozi, da mu jejo potolaji, pridržno prosi in poprej ne st-
jeuja, dokler ni uslišau. Drugi starasina se dolgo ne da sme-
čiti, se praska za ušesom in le prisiljen na zadnje vendar
gle po sveto: do nje pripelja, vsi veselo poslušajo.

Prvi starasina od udela poskakuje in z rokami vpe-
ta, sehoč: „Vh! tota pa, tota! — La je še le tisto prava stotina
glavna in inenitna roža, štiri smo si želeli! He! starasina!
lepa, lepa hvala! Šil ste sed glo terat, pa kaj? da ste le
nas želje vendar dopolnili. — Garočena si o roko sejeta, in
starasina je zasučeta od izhodu do zahodu stani v holi in v holi.
Dvestini svate, ki so do zdaj mirni in molče garnizo sedeli, ustane-
jo in vsakemu svatu ženinevemu dano roko podajo, kakor da bi se
zdaj se le spoznali in pobatili. Prvi starasina, kteri je od zdaj prav
za prav stani vladal in vse ženitavjke veslice, pelja svojo to-
partico, voprevo garnizo od izhodu stani proti zahodu; z njima
gresta ženin in nevesta, tovarš z družico, 2. starasina, kterega sprva
več je doveršcu, s soprogo prvega starasinetu in tako naprej
drugi svate. Kedar že vsi sedijo, podla mesta svojevne ženi-
ne, vojarua prvevne starasinetu, družica pa tovaršev novd,
prav truh in lepo rudičel obit robe v dar, s katerim se prav
debelo bahajo.

Prvi starasina dupico nateče, in bliz takole zlatavičo
nagovori: „Kog, nam kaj stein začetek h temu opravilu, s ka-
tenu smo se naučili, in stein pot taj in najaj: žviti, celu
kompajija!“ Kog, kaj, vin dobo stein in ljubo zlatavje!“

Katko kosilo, drugi začetek, prišlo namizo, juke,
mesa, klobas, kuhar in vina. Prvi starasina zapovedava
zlatavičo napiva ženine in neveste, drugence starasinetu in
vojarui, tovarš in družici, starisem in glatim vsakemu svo-
tu posebej. Nevesta z družico ne sedite dolgo garnizo, ampak
greste „pusele“, včas kakol metle velike in poprejini večer
(„Krauelput“) pripravljene, možem sivat za klobuke in na
plajš. Je to opravilo doveršcu, se zopet usedete garnizo.
Vsi molče in pagjivo poslušajo. Starasina si dupico nalije
in jo do dva popije na zlatavo čistvednega gospoda, kteri
sodo poročevali, in potem na zlatavje vseh pričujših.

Potem razlaga in pripoloca zarocnim dolznosti prihodnega stanu, posebno pa govori zabavljive gode, naj se na potu v cerkev in najaj pot-
 tno in možo obunajo; nobenega ne pohujšajo, nekemu ne opravajo čed-
 no in resnično odgovorijo, nekoga klova, ki jih do social. stojično pozna-
 vijo, kakor je kršanska narada; in vsem, tudi naj bovišemu bratu, ved-
 no čast skazuje; poče jim tudi, da je primigni nekemu pripustitno groo-
 riti, samo da mora biti beseda, ali lažno smotna; vendar le po kršanski poti
 na in častita; Klafarskih pa bog vari, s. t. d. na zadnje se šentjanževce napije
 sekoc: „Glej se bomo pa v božjem imeni podala na božjo pot v cerkev sv.
 Miklavža (ali drugega farvega patrona), da bi vsi vedno prideti masi
 dili, in tudi ženini in nevesta v božji gnadi vedno prejela zakrament sve-
 tega zakona, katerega je Jezus Kristus postavil. Bog, da, sekoc!“

Glej obaju in poljubim nevesta svoje stariše v slovo, ženina pred rje pot
 kletke, da prejme po riti molitvi stariše dragob. graci, mati „godejo in med
 streljanju in utajanju se podajo na pot. Ko del se se le blizo cerkve zastijo to
 to, davesta za godec proti starišini in ženini, potem v. starišini in vojarna z
 nevesto v sedi; tovariš z družico, in drugi svati sparoma?

(Se le nekaj let je minulo, odkar so ženske nehale pri svatovsinah klajnske „rube“
 nositi. Nevesta in družica ste imeli, „rube“ s pankleci in puščici lepo okučano,
 na vrh pev bel seveček, znanje devišta; vojarna in druge zakonite žul;
 in tudi nevesta, če ni bila neč devica, so nosile čez rube sleg puščico de-
 lo, lepo obito ruto (sekoc). Glej pa je draga glata, rube „glo“ zopnila; žen-
 skine ruto na goli glavi, nevesta pa in družica ste gologlavi ter imate
 o lasch seve, puščice in svilnatih šakov, po cel plač dolgih).

V cerkvi se usedejo možki na desno, ženske na levo stran. Po odsluženju sv.
 mati prvi starišina ženina, drugi starišina nevesto, tovariš pa družico
 zaroko pred oltar peljajo, kamor se vsi drugi svati tudi podajo. Cerkev
 je po takem opravilu, naj se do rane se tako gerdo in pot se tako duada,
 v cel polna ljudi, posebno radovednega ženskega spola.

Po dokončani polohi poda družica gospodu poročniku lep puščik.
 Svati vsi gredo okoli oltarja k darovanju in starišinetu z ženinom po-
 tem v farovj k upisovanju. Med tem molijo drugi svati še v cerkvi,
 godec pa pred cerkvo mnogoverstne šale, posebno s stariši dabelami, uga-
 njajo. Potem vsi svati zopet v versto stopijo; popred godec, zanjimi žen-
 in z nevesto, 1. starišina z vojarno, tovariš z družico, 2. starišina s sop-
 rogo parvega, in drugi svati vsak s svojo ženo; ravno v tej versti tudi,
 če se vozijo. Rane grejo se proti domu, tuveč v kako hišo kerseno, kjer
 so se že nekaj dni poprej napovedali, k nosilu, kateremu pravijo, narval,
 kjer se zopet od izhodne proti zahodni strani ženino usedejo, in starišina
 precej zalavje gospodu poročniku napije: „Da zalavje našega častit-
 vrednega gospoda fajnostea (ali kaplana), steti so naradili in zavoz-
 lali ta vozel, katerega k smert odveje!“ Ženina in nevesta pa opomin-
 ja, da naj, sinavke, ki sta jih slisala v cerkvi, globoko v srce stineta,
 jih nikdar ne pozabite, tuveč se vsi čas posvetnega življenja po njih
 obunata, „da najje in naš davajije opravilo nikdar grevalo ne do.“

Potem napije zalavje po versti vsem napočim in vsem, steti
 jih doma pričakujejo. Jeli nam nizo dobejo kladih klobas, svinjinega
 mesa, tleče ali kofličeve pecenke in salate; zamuclijo se „na mal-u“

52 ov 48
 67 ov 48

najmanj do večer luči, pa tudi očasi do tede noči, zakaj, pred urakom
na nevestin dom priti, si bilo gerdo. Mal moški svate v hišah plačajo.

Na nevestinem domu. Prvi večer.

Kedar pridejo od enala do hiše nevestinega doma, drugi starašina urno
v hišo vhoči, očeta hišnega poprosi za „svage“ in vrata za seboj zatseči.

1. starašina od zmej: „Vho, oče hišni gospodar: eden traljav nam je ušel,
je li moti prava?“

Hišni gospodar od znotraj: „Je kaj parte nočes?“

1. starašina: „Prosim, da nam učenost bvarse čez noč pod svoj streho opnete.“

Hišni gospodar: „Ali vas je kaj kaj, oče, kakol vas je bilo poprej, kedar
ste zjutraj od nas šli?“

1. starašina: „Kaj pa da! Buega je oče?“

Hišni gospodar: „Kdo je pa?“

1. starašina: „Svati zakou!“

Hišni gospodar: „No, tako pavle moter!“

Statu se sčepo; vsi grede v hišo in se pravej, za mizo splavajo,
kakol je navadno od zgodne proti zgodni strani, in žent svet-
ki sled se začne.

Kedar se luc na mizo prižge, zapojejo godci večerico; starašina
glasno odmoli angelško čiščenje, in vsi drugi za njim.

Med obedom vohat starašina vstane, vzame krožnik (talir), postavi
manj kupico vina, naprosi svatem vse druge napoč študi, kiga lahko zas-
lišijo, nevesti, za vsakim nekoliko podariti; položi najpred stav očičal
stoberno križevaco ali podnogo latinarški danilovec na talir, popije vino
na zdravje nevesti, kupico zopet natisčimo na talirju svoj sosedji poda.
Tali gre tako okrog, nize od sveta do sveta, k moškim in ženskam, vsak
in vsaka svoj dar položi na talir, vino popije, zopet vstane in da naprej;
tudi nekteri neptičnjaci izmed glante, kak stric ali teta, soter ali dotha, polje
jejo svoj dar s karku drugim svatom, ki to glasno oznamira kupico vino
popije. - Se godci za vso krajinašega v dar primajo, n. p. kakih publik žepnih
kupin in blac, kakol da bi kulile, kakl unuzano, svetel gano capot, za prave
plevice, kakih skoblauk za vake na otroško, unčič, kakl star školc ali šolu
za „šparovec“, za „solnjak“ itd.

Ludi nepovabljenih svatov je dosti zmej, pod skrom, inenjujejo se
tukaj „kobilčarji“, „o drugot tudi, „voglajji“*) podlini bližnje roste, ki pre-
pevajo, noče uganjajo, se očasi do krasnega stepajo, (posebno kedar pluji
pridejo), in čakajo, da vica (po se do do dolalov) in vruha dohijo. Če nič, ali
saj, kakol se jim zdi, preucalo dohijo, vse, kar morejo, varote preverijo in
skljub delajo študo, n. p. voz, slavo, slabo in kaj, tega se pravijo vseh sle-
mena na kozole ali klov, ali voh in konye, po nastrojenih deshakov, stolpok**
(štravda za keruo v sledi kozolca) zapeljajo, da jih drugo jutro domaći
študje z velikim trudom in z nevarnostjo po verah doli spuščati na-
sajonit. Si kobilčarji pa tudi kolikor koliko nevesti, za mošujo darujejo;
navadno je, da kolok, sea krajje razepijo, v razepcu creber od dvajesti-
co ali desetno deucejo in jo skoz skuo starašinetu podajo.

Neke darovalcu, ki se, karua inenuje, in je splon, po kmetih, tudi
v naj bogatejših hišah, navadno, prepovajo godci slediče staro narodeo
pešem, v nekem svate posebni odstavci, iznema je po vsi slovensko-

* na Koroškem
zaplečevanci
ali zapleči-
miki

** Drugo
stog

Starinski dejeli:

1. Le le seu, le le seu, predjubi moji svati: - Le sem kaj pertecite, lepdar pectecite: - Le mi jo darujte to sulado svetost & daru ino & dragam, darico d. svetim rajam ino & celicam; - tud & umu lepim postojam: - 2. Le mi se premisljavajte, - le hito gol smetavajte: (*) - 3. Starasina ste se djali: - Da soate en pindar dali: - 4. Bogjuna sveta ljuba - dar daste, ne soz gamba: - 5. Sover na svetost pride - tu tolar & zeparnide: - 6. Pa tudi tovarice - zveuklajo se pitec: - 7. Predjubi moji ljuba - se & krono tjebo čaka: - 8. Sed dnica je bogata - to dala po dva glata: - 9. Predjubi moji Loua - gdatj pride toja krona: - 10. Predjuba moja deuka - svoj tolar gdatj ud zveuka: - 11. Predjubi moji dnika - to tolarjine vopika: - 12. Pranjeta bo tud dala - tu tolar deirovala: - 13. Predjubi moj Audlejce - to krono goli slejce: - 14. Deja tud ni resca - krono se gol deva: - 15. Predjubi moji Gura - to tolarjine pifura: - 16. Boglarji se tud djali - da bojo kaj darovali: - 17. Le kdo kaj dati boce - tu gdatj se se moce: - 18. Gpejiani zaležani (*) - sem kaj pertecite, lepdar pectecite: - 19. Prankle se no malo - da se bojo gdatj darovali: - 20. Ki starsti: pertecite, predica pectecite: - Da predla bo svetost, da mi jo bo prav gdatj!

* La petojo so otoci, drugi dnici Gude, klapi in deke i. t. d.

Le darovanje med petjem in smehom kaucano, zavije starasina dnarje v roke, & katerim je kloznik pokit, jih da moesti, se namisto rje asem lepob zahvali in pije na zdruje ssem dobrovolnim darovancom.

Polholiko poznej - (ce so pa svati morebiti vinyeni, se le drugi dan) je, serma za yodce. Medem med njih se, kolika more, smesno odice, & gume dake dvehle ali veslice, se z rjo, kadar stopi v dno, po mihi sleje, sehoce; Kaktui ljudeje ste ai: - Gerete in pite, kakol kuhuje, pa mi ne placujete! So se more dite! le vahnemu posteno odajajte, kak mu gce, tud nam yodcom!

Prvi starasina nento svojke svate nagrosci in ukaje, koliko naj vsaki da: „placi“ (sauce, ki nimajo tovarice, svojih zenj privede) po 40 kr. ali po yoldinarju, pa v rasi, ce so imenitni svati, ali ce je malo mozkih, tu ki po 2 in 3 yoldinarje; Kdo je pa, & cugoue“ (z gnu ali drugo tovarico), placu na pol vec. Kloznik & kupico vina ce zapet po vestni sholi podaja, to da zinstham ne, in yodci morajo vsakemu postej, kako Mathocasuo pesem ali saj eno doto vek tajute zapeti; pa tudi svati semiv rasi kako, dlecu raprove, katero jim yodci zapeti morajo: „dabane dnarje vobi“, kapelnajster“ v rabi, in vsi skupaj se navadno takole zahvaljujejo: „Kog, bouaj, pa to, kar vi se svojega imate, to je ze tako vnil, kar ste nam dali in kar je tukaj, inamo.“

Med tem je vsi shodaj se minula, in vsi, ki se niso poprej sli, se od vseh ali starih zjutraj spreujjo: blizni na svoj dom, daluje pa na pece ali zamizo ali kamor morejo.

Pa ose gdatj yodce yodci v bliznje hit, derva iz pece vst, ki so bile poprejsni pecl med intere nalozeni, da bise lep sinito; ce dero ne pride so, jim kuharica zahteva se stuka. Tudi jefca vladajo, ce jih le zohajo, pa naneso dero in jaje, priuce marit do ymed njih svo berdet razaj, ce so pa na tatvine zasacile dogle ali druge dnarice zenske, stude to to kih jutrik navelasce prav gdatj vstajajo in pajijo na znane tatove.

Koli osnih zjutraj, gdatj yodci zeminu in svetosti pred obnau, starasina in ssem otalim svatone, in zapoje kako piteno pesem, (navadno v pesem iz haccrove gliske); potem gdatj po druge blizne svate, ki so sli domu spat, da jih spreujjo z muziko namnestu dno.

Na dusklah prinoso klobas, svinjine in drugega mesca, tudi kruha in vina. Ko se to godi, ostanejo svati, ki so na nevestinem domu spali, in se oddejo k gostilni. Iz vse vrabe nevestinega svata prinese nekdo klobas ali odraščence hčer to krito seliko, pogace in bel mleko, katero vodi vramijs.

Vholi besetih pred polnoce, kedas so ze vsi svati zapet sholi nize pri obedu, priolice izmed yadcev eden, kateri pravi svesne povedati zna, draujene pogace na prodajo. Starasina ga sprasa, če da je ukladil tako blago, pa odredit se mu durkley zaceji: "Kaj: to ukladil, cumpak posteno deno ga zaslužil!" in začne pravi debelo in smeti no lagati, "kake, unda she" na zna, kaj je kaj, kdaj in da je namesto duat-jev, ker "mojstra" ni bilo doma, od "mojstare" za svoje pridno delo dobil to pogace za placilo. Zda jaceveta v starasine tone, "gihati", in ce sta se za vrabo pogace po krali v groce selka, potodila, si prodajavec se kaj svesinega za sebe nazaj izpovoi n. p.: "Kaj do pri razpogovaju na vrab kaj naja padla, to se moje nazaj, keli ka pa do moj naprej sil, to vase" i. t. d.

Starasine vrabo dupljeno pogace precej, razlize na 4 razliene kose. Prvi kos, iz srede, po dolzini in prezu, se imenuje "ladja" in gre yadcom; za vraba koga iz med njih postavi starasina na ladjo vno duplico vna in jo yadcom podla. "Kaplennaptes" v njo silice globoko zasadi in jo začne z nize abci; njevci vrabi eden drugega po vrsti poprikuje se mu pomagajo. Kar vrab klat in klat se jim "seru" uterega, da se ni po teh zavaliyo; za zduje jim vendar suklat po sreci gre, da ladjo do peči spravijo, in tam se z njo gostijo. Za cela se toliloklat ponavla, kolikol je pogac prinesenik.

Drugi kos, tudi iz srede vrabe pogace, je za kuharico, ktera pa ne pride sama porujega.

Tretji kos, kateri je, kdaj tudi steti, seliko vrabi, od pravega in drugega, razreje starasina na tolilko kosov, kolikol je svator, da vsakeli en kos vrabe pogace dobi.

Steti kos je za vrabnega gospodarja, kateri polovico tega kosa z delo, ki je celo pogace prinesla, ne vrabi dom nazaj pošlje, ker je bila pogaca precevu, da doucaci odusijo, ali je bila vraba, ali ne.

Kar svati svojih kosov ne pojedjo, tudi mesa klobasita, si na zadnje v roke spravijo in v seboj domu odneso. Med obedom ta stvarnic kaj se prejenjajo, preden se ne spravijo; se presave in plesavke grejo proti aceru za klatak čas v klatu drugo vrabo ali na pod (shledcy); vendar na kmetih je malo zdaj pri ženitavju plesajo.

Na vrab, kedas se bli namijo prihese, vsi eden ostanejo, starasina začne na glas angelsho čestice moliti, vsi nazoci za njim, in na zadnje zapojejo yadci zapet "Včeršico".

Potem je karma za kuharico. On yadec se pravi yadco vrazcapan se žnu she oblačila oblice, gablice vrabi svate na karne, in starasina napove, kdiko naj vrabi da; po vrabi so kuje. saba, kdaj je "pet", kdaj je "pa", cugam, "pa" vci.

Vholi besetih zaceje začne starasina vrabo jemate od nevestinih svatov, od domačih ljudi, od vrabe glahie in nevestnih svatov; prijajo se čent jenuvec in "tovari" dobi v petic mernik pravec in hlot seliga vraba, kdaj deno za nevesto nese, ali pa kladevce yadco nalozji, pa ga vraba za to posebej placiti. Nevestini svati ne grede na ženinov dom, razum vraba, in obedu domačih ljudi ne splemi neveste na ženinov dom.

Kedar je blizo ženinovega doma pridejo, jim primese hitre mlati bokal vina in naravnih nakoduc sled kuka napoti. Modroje, pada neveste, in nevesta je da pa to ti dovolj, ali tudi sleberu blou, da se je, priklupi."

Škilo priditi, popijejo to vino na zalozje nove hiše gospodinjice, katere nacej lelet kuka, ki ga je tovarš iz nevestinega doma v postico za, leu" primisel. Nekaj suato se zalaj precej spat spravi, drugo pa, starasina, ženin in nevesta, tovarš in drugica se za mizo vsedejo in spat do trah ali stih zjutraj, jejo in pijajo. Ludi taracér pride dosti, "kobilčarjev" ali "voglarjev", da dodijo jedli in pitu.

Drugo jutro se tukaj na domu ženinovec vse raouo tako ydi, kakol je bilo drugoga dne na nevestinem domu: godci derover in jajca bla dejo, posace prodajajo, ladje olccej in unajo zopet laumo za sebe in za kuharico.

Le je med drugimi jedil tudi svinska glava, kakol je naravno, k obedu pripravljena, jo godci namizjo nesejo; prej pa oblecijo svoje srajce cnez klace, kakol se Slovatinosijo; prvi ima dakulco (cujico) s hie- sico v rokah in svojjo za seboj, klac: "kuj, na! suga, na!" drugi za njim vosi v sledi svojih glav namizjo, vsi drugi pa za njim lajajo po pasje in z velikim hucem svojjo gonijo.

Kedar pa zajca namizjo dobijo, ali zj. pecevega pravega kioje- ga zajca, ali tisti kos svojih koga med, ki se "zaje" imenuje, takrat poe- nego godci, diaji loo. Nekaj jih laja, kakol loovski psi; nekaj jih klaci, kakol loovski gonyaci, in ketajo narpoprej, zmnaj hie, oholl, voglov, po- tem plidivjajo v hie, pleovhajo vse hote, dokler da zajca namizji psi nasledijo in to s slovinim lajanjem strleo napunujjo. Za zajc ustleli; klaci namreč v hie, vrate kak star lonce, derje post gra- nev namizjo, in post pepela kviško, da se strel shi in pohadi. Ši- rasina pa mola zajca glo klavite, da mu ga psi ne zamejo in kaj- terganega same ne požejo. V četer tek pridejo neasi kljuni sosedi ali kolj, slojna glakta k ženinu, da tudi dobijo kako kupico vina ali glico juhe.

Svati se večidel se le v četer tek accer domu splanajo, ne- kaj jih celo do petha zjutraj ostane, in dobijo k gajtetku kakih šestnih jedil in "petinovec". Starasina na zaduje ženinu in neve- sti se kaj lepih naukov da za slovo in shide.

S